

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2014/2237(INI)

22.4.2015

NACRT IZVJEŠĆA

o smanjenju nejednakosti s posebnim naglaskom na siromaštvo djece
(2014/2237(INI))

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

Izjaviteljica: Inês Cristina Zuber

PR_INI

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
EXPOSIÇÃO DE MOTIVOS	8

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o smanjenju nejednakosti s posebnim naglaskom na siromaštvo djece (2014/2237(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta usvojenu u New Yorku 20. studenog 1989.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom usvojenu u New Yorku 13. prosinca 2006.,
- uzimajući u obzir članak 3. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članak 24. Povelje o temeljnim pravima Europske unije;
- uzimajući u obzir revidiranu Europsku socijalnu povelju,
- uzimajući u obzir preporuku Komisije od 20. veljače 2013. naslovljenu „Ulaganje u djecu: prekidanje ciklusa prikraćenosti” (C(2013)778),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije naslovljeno „Razvoj na području zapošljavanja i socijalne politike u Europi 2012.”,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 15. veljače 2011. naslovljenu „Program EU-a za prava djeteta” (COM(2011)0060),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 16. prosinca 2010. naslovljenu „Europska platforma za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti: europski okvir za socijalnu i teritorijalnu koheziju (COM(2010)0758),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 4. srpnja 2006. naslovljenu „Prema strategiji EU-a o pravima djeteta” (COM(2006)0367) i Rezoluciju Parlamenta od 16. siječnja 2008. o tome¹,
- uzimajući u obzir izvješće Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta naslovljeno „Treći europski pregled – kvaliteta života u Europi: posljedice krize,
- uzimajući u obzir izvješće Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta naslovljeno „Treći europski pregled – kvaliteta života u Europi: društvene nejednakosti”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenog 2014. o 25. obljetnici Konvencije UN-a o pravima djeteta²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2013. o utjecaju krize na pristup

¹ SL C 41 E, 19.2.2009., str. 24.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0070.

- osjetljivih skupina zdravstvenoj skrbi³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. studenog 2011. o europskoj platformi za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti⁴,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2011. o slici siromaštva žena u Europskoj uniji⁵,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2010. o ulozi minimalnog dohotka u borbi protiv siromaštva i promicanju uključivog društva u Europi⁶,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. listopada 2008. o promicanju socijalne uključenosti i suzbijanju siromaštva, uključujući siromaštvo djece, u EU-u⁷,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2008.: „Prema strategiji EU-a o pravima djeteta”⁸
 - uzimajući u obzir izvješće organizacije Save the Children „Siromaštvo djece i socijalna isključenost u Europi”, Bruxelles, 2014., str. 5.,
 - uzimajući u obzir izvješće „Djeca recesije: utjecaj ekonomske krize na blagostanje djece u razvijenim zemljama” iz 2014. koje je pripremio Ured za istraživanja UNICEF-a,
 - uzimajući u obzir izvješće „Prema dobrobiti djece u Europi – prikaz siromaštva djece u EU-u” Europske mreže za borbu protiv siromaštva i EUROCHILD-a iz 2013.,–
uzimajući u obzir izvješće „Procjena siromaštva djece: nove kategorije siromaštva djece u razvijenim zemljama svijeta” iz 2012. koje je pripremio istraživački centar UNICEF-a Innocenti,
 - uzimajući u obzir završno znanstveno izvješće istraživačkog projekta DRIVERS-a „Društvene nejednakosti u zdravlju i razvoju tijekom ranog djetinjstva: sustavni pregled na razini Europe”, London, rujan 2014.,
 - uzimajući u obzir Statistiku EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) iz 2013.,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 30. rujna 2009. naslovljeno „Rad i siromaštvo: prema potrebnom cjelovitom pristupu”,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 14. srpnja 2010. o siromaštvu i dobrobiti djece,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0328.

⁴ SL C 153 E, 31.5.2013., str. 57.

⁵ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 77.

⁶ SL C 70 E, 8.3.2012., str. 8.

⁷ SL C 9 E, 15.1.2010., str. 11.

⁸ SL C 41 E, 19.2.2009., str. 24.

10. prosinca 2013 o Europskom minimalnom dohotku i pokazateljima siromaštva,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A8-0000/2015),
- A. budući da produbljivanje društvenih nejednakosti potiče povećanje siromaštva djece, dobne skupine kojoj u 19 država članica EU-a najviše prijete siromaštvo, da društvene nejednakosti utječu na nastavljanje nepovoljnih životnih okolnosti među generacijama te da podaci pokazuju da su se razlike između bogatih i siromašnih povećale u cijelom EU-u, pa i u zemljama s velikim BDP-om;
- B. budući da smanjenje prihoda ima odlučujući utjecaj na prekidanje ciklusa društvenih nejednakosti;
- C. budući da se u Europi (27 država članica EU-a, Norveška, Island i Švicarska) od 2008. do 2012. broj djece kojoj prijete siromaštvo ili socijalna isključenost povećao za gotovo milijun, dok je samo u razdoblju od 2011. do 2012. zabilježen porast od pola milijuna⁹, a prema podacima Eurostata iz 2013. 26,5 milijuna djece u 28 država članica EU-a u opasnosti je od siromaštva i socijalne isključenosti; budući da se u 27 država članica EU-a rizik od siromaštva i socijalne isključenosti od 2008. do 2012. povećao s 26,5 % na 28 %; budući da je u 28 država članica EU-a 2013. godine 28 % ukupnog stanovništva mlađeg od 18 godina bilo u opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti;
- D. budući da je nevjerojatno da se u zemljama poput Estonije, Grčke i Italije od 2008. udvostručio postotak djece koja nemaju mogućnost jesti meso ili ribu dva dana zaredom;
- E. budući da organizacije smatraju da su takozvane mjere štednje (znatno smanjenje socijalnih naknada djeci i obiteljima, porast nezaposlenosti i sve veća neizvjesnost zaposlenja, povećanje poreznog opterećenja) glavni uzrok povećanja siromaštva djece, dok Unicef izjavljuje da su proračunski rezovi, osobito u mediteranskim zemljama, povećali nejednakosti i pridonijeli pogoršanju životnih uvjeta djece¹⁰ te da se takvim politikama krše prava djeteta i međunarodne obveze iz Konvencije o pravima djeteta i Međunarodnog pakta o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima;
- F. budući da obiteljima samohranih roditelja, a osobito obiteljima samohranih majki, prijete veći rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti (49,8 % u usporedbi s 25,2 %), što je posljedica feminizacije siromaštva i razlike u plaćama muškaraca i žena;
- G. budući da posljedice siromaštva i socijalne isključenosti djece mogu trajati cijeli život i nastaviti se u budućim generacijama; budući da su se razlike u obrazovanju djece iz različitih socioekonomskih skupina povećale (u 11 zemalja manje od 15 % djece u dobi od 0 do 3 godine uključeno je u obrazovne programe);

9 Save the Children, „Siromaštvo djece i socijalna isključenost u Europi”, Bruxelles, 2014., str. 5.

10 Ured UNICEF-a za istraživanja (2014.), „Djeca recesije: utjecaj ekonomske krize na blagostanje djece u razvijenim zemljama”, 12. izvješće Ureda UNICEF-a za istraživanja Innocenti, Firenca

- H. budući da u većini zemalja obitelji u stvarnosti snose troškove obrazovanja, osobito školskih materijala i prijevoza;
- I. budući da postoji mnogo djece koja nemaju pristup obiteljskom liječniku i stomatologu, čak i u zemljama u kojima je pravo na zdravstvenu zaštitu zajamčeno zakonom;
- J. budući da sva djeca imaju pravo na zaštitu od zlostavljanja, nasilja i zanemarivanja, da je istraživanjima utvrđeno da financijski pritisci unutar obitelji i rezovi u javnim uslugama stavljaju djecu u nepovoljniji položaj te da takozvane mjere štednje dovode do pojave još većeg nasilja prema djeci;
- K. budući da obitelji kojima prijete siromaštvo češće žive u područjima u kojima vladaju nesigurnost i uvjeti nepovoljni za zdravlje ljudi te da 17 % djece u 28 država članica EU-a i dalje živi u takvim uvjetima, dok 15 zemalja u tom pogledu premašuje prosjek;¹¹ budući da su zbog rastućih troškova koji proizlaze iz nemogućnosti plaćanja stanovanja neka djeca prisiljena otići živjeti u domove;

Preporuke

1. preporučuje državama članicama da u količini, iznosu, opsegu i učinkovitosti povećaju socijalne naknade koje su posebno namijenjene djeci, ali i roditeljima (poput naknade za nezaposlenost) te da potiču donošenje radnog zakonodavstva kojim bi se obiteljima zajamčila socijalna prava i sigurnost te uklonila neizvjesnost zaposlenja;
2. preporučuje državama članicama da uspostave univerzalne socijalne naknade za djecu kao inherentno pravo djeteta ili da ih povećaju;
3. potiče Europsku komisiju da se suzdrži od davanja preporuka za restrukturiranje i rezove u javnoj upravi država članica te od promicanja fleksibilizacije radnih odnosa i privatizacije javnih službi, što je neosporno pridonijelo slabljenju socijalnih prava djece;
4. potiče države članice da provedu i prate planove za smanjenje siromaštva djece te da se pritom usmjere na inherentna prava djece i odrede ciljeve smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti djece;
5. potiče Europsku komisiju i Europski parlament da iskoriste mogućnost koja je nastala nakon revizije u sredini razdoblja provedbe višegodišnjeg financijskog okvira kako bi povećali sredstva iz Europskog socijalnog fonda i programa pomoći u hrani najpotrebitijima te kako bi provjerili jesu li djeca prioritet u planiranju i izvršenju regionalnih i kohezijskih politika;
6. preporučuje da države članice uvrste vidljive i transparentne odredbe u državne proračune kojima bi se obuhvatili troškovi borbe protiv siromaštva djece te troškovi ispunjenja dužnosti zaštite djece;
7. apelira na države članice da donesu zakone kojima bi se zaštitila ili povećala prava

¹¹ Statistika EU-a o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) iz 2013.

majki i očeva;

8. preporučuje državama članicama da oblikuju socijalne politike kojima bi se spriječilo siromaštvo i izdvajanje djece iz njihova obiteljskog okruženja te smještanje djece u ustanove zbog siromaštva;
9. preporučuje državama članicama da svakom djetetu zajamče pristup javnom, besplatnom i kvalitetnom obrazovanju u svakoj dobi, uključujući rano djetinjstvo, te da uspostave odgovarajući odnos broja odgajatelja i djece;
10. preporučuje državama članicama da učenicima osiguraju besplatne školske materijale i prijevoz tijekom školske godine;
11. poziva države članice da zajamče univerzalnu, javno dostupnu, besplatnu i kvalitetnu zdravstvenu skrb u pogledu prevencije i primarne skrbi te pristupa dijagnostici, liječenju i rehabilitaciji, čime se jamče pravo žena na seksualno i reproduktivno zdravlje, pravo dojenčadi na zdravstvenu skrb, njega roditelja prije i poslije porođaja, a osobito u slučaju prijevremenog porođaja, te pristup djece obiteljskom liječniku, stomatologu i stručnjacima za mentalno zdravlje i da navedene aspekte obuhvate strategijama javnog zdravstva za pojedinu državu članicu i EU;
12. preporučuje državama članicama da pruže potrebna sredstva da se svakom djetetu zajamči pravo na pristup kulturnim i sportskim sadržajima te slobodnim aktivnostima i da pritom posvete osobitu pozornost djeci iz siromašnih obitelji, djeci u udaljenim područjima, djeci s invaliditetom i djeci migrantima;
13. poziva države članice, osobito one u kojima su prisutne veće društvene nejednakosti, da pojačaju socijalna prava koja država mora jamčiti, da povećaju broj službenika i tehničara u službama za socijalnu skrb te da povećaju zdravstvenu, psihološku i socijalnu zaštitu mladih;
14. preporučuje Europskoj komisiji i državama članicama da osmisle statističke metode s višedimenzionalnim pokazateljima za mjerenje siromaštva kojima bi se uzela u obzir ograničenja mjerenja relativnog siromaštva te rad UNDP-a, Unicefa i OECD-a, izlazeći iz okvira pokazatelja AROPE;
15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te državama članicama.

EXPOSIÇÃO DE MOTIVOS

Segundo a Convenção dos Direitos das Crianças da ONU, todas as crianças devem ter garantidos o direito à educação, a serviços de saúde, à habitação, à proteção, a participar nas decisões que os afetam, ao lazer e tempo livre, a uma dieta equilibrada e a receber cuidados no meio familiar. No entanto, na UE, a Convenção está longe de ser cumprida.

Na verdade, todos os relatórios apontam para um aumento da pobreza infantil na Europa. Entre 2008 e 2012, o número de crianças em risco de pobreza ou exclusão social aumentou na Europa (UE27+Noruega, Islândia e Suíça) quase em um milhão, com um aumento de meio milhão só entre 2011 e 2012¹²; na UE27 o risco de pobreza ou exclusão social aumentou, entre 2008 e 2012, de 26,5% para 28% (20,8% das crianças viviam em famílias com rendimentos disponíveis por baixo de 60% da mediana nacional, 9% viviam em famílias com muito baixa intensidade laboral e 11,8% em casas com privações materiais.); em 2013, segundo os dados do Eurostat de 2013, 26, 5 milhões de crianças na UE28 corriam o risco de cair na pobreza e exclusão social. No entanto, se atentarmos nos dados da Unicef, que combinam dados do Eurostat com dados da OCDE, verificamos que, entre 2008 e 2013, mais 1,6 milhões de crianças passaram a viver em privação material severa em 30 países da Europa¹³.

É dramático que a percentagem de crianças a viver na pobreza absoluta e de longa duração (mais de 3 anos) esteja a aumentar e que desde 2008 tenha duplicado em países como a Estónia, a Grécia ou a Itália, a percentagem de crianças que não podem comer carne, frango ou peixe dois dias seguidos.

A pobreza infantil cresce a par com o aumento das desigualdades sociais e sabe-se que os países com maiores níveis de desigualdade social têm também maiores probabilidades de ter altos índices de pobreza e exclusão social infantil. O "*poverty gap*", que mede a distância entre o limiar da pobreza e os rendimentos das pessoas que vivem abaixo deste, tem aumentado, o que indica que a pobreza é mais intensa. Na UE 27, desde 2008, a percentagem de crianças com pais com nível de educação mais baixo, aumentou de 55,3% para 61%, aumentando apenas em 0,5% para crianças com pais que têm estudos superiores¹⁴. Sabe-se também que, na UE, as crianças nascidas em bairros ou regiões desfavorecidas economicamente, cujos pais têm baixos níveis de formação e emprego ou cujos pais são migrantes, têm mais probabilidade de ter acesso limitado a serviços de saúde e educação, tendência que se intensificou desde 2008, e que as famílias monoparentais, especialmente em famílias de tipo monoparental feminino, apresentam um maior risco de pobreza ou exclusão social (49,8% em comparação com 25,2%), agravando-se quando a figura parental está desempregada.

As desigualdades sociais reproduzem a desvantagem de forma intergeracional e os efeitos negativos da pobreza e exclusão social sobre as crianças podem durar toda a vida, uma vez que é nos primeiros anos de vida que se formam as habilidades cognitivas e socioeconómicas,

¹² Save the Children, 'Pobreza Infantil y Exclusión Social en Europa', Brussels, 2014, p.5

¹³ UNICEF Office of Research (2014), 'Children of the Recession: The impact of the economic crisis on child well-being in rich countries', Innocenti Report Card 12, UNICEF Office of Research, Florence, p.3

¹⁴ Save the Children, 'Pobreza Infantil y Exclusión Social en Europa', Brussels, 2014, p.18

o que significa que as medidas políticas negativas tomadas hoje terão impactos negativos irreversíveis na vida destas pessoas e nas sociedades.

Os fatores com mais influência sobre a pobreza infantil são as políticas de redistribuição da riqueza e a política laboral¹⁵, nomeadamente os níveis salariais e de direitos sociais; no entanto, em vários países, os governos, seguindo orientações das instituições da UE, têm reduzido os apoios sociais às crianças e famílias. Por exemplo, em Portugal, entre 2010 e 2013, e coincidindo com o período do programa da Troika, quase um milhão de crianças deixaram de receber abono de família e, entre 2010 e 2012, 46 342 famílias deixaram de ter direito ao Rendimento Social de Inserção. Não é por acaso que os países com menos crianças em situação de pobreza (países nórdicos, Áustria, Eslovénia e Holanda) são aqueles com maiores políticas sociais ao nível do acesso à habitação, dos apoios sociais no desemprego, dos apoios à primeira infância e acesso à educação e que nos países que investem menos nestas medidas – como Grécia, Itália, Portugal, Polónia e Espanha - os níveis de pobreza infantil são mais altos.¹⁶

É assim consensual entre as várias organizações que a principal causa do aumento da pobreza infantil são as chamadas medidas de austeridade (redução significativa dos apoios sociais às crianças e famílias, aumento do desemprego e massificação dos vínculos precários, aumento da carga fiscal) desde logo a Unicef que afirma que os cortes nos orçamentos, particularmente dos países do Mediterrâneo, aumentaram as desigualdades e contribuíram para piorar as condições de vida das crianças; assim, estas políticas violam claramente os direitos das crianças e incorrem na violação das obrigações internacionais decorrentes da subscrição da Convenção sobre os Direitos das Crianças e do Pacto Internacional sobre os Direitos Económicos, Sociais e Culturais.

A pobreza é pluridimensional e tem que ser entendida não apenas como a falta de cobertura das necessidades básicas das crianças, como alimentação, roupa e habitação, mas também do acesso a serviços de educação e de saúde de qualidade e a impossibilidade de participar em atividades desportivas, culturais e outras atividades de lazer. Por outro lado, as carências que as crianças sentem estão diretamente relacionadas com a situação social das famílias pelo que resolver os problemas das crianças significa, em grande parte, resolver os problemas das famílias.

Consideramos fundamental que os Estados-Membros aumentem em quantidade, montantes, abrangência e eficácia os apoios e direitos sociais especificamente dirigidos à infância mas também aos pais (como o subsídio de desemprego ou o aumento dos direitos de maternidade e paternidade) e que promovam legislações laborais que garantam direitos sociais e segurança às famílias, combatendo os vínculos precários, a contratação ilegal e a exploração dos trabalhadores, implementando ou reforçando subvenções sociais universais dirigidas às crianças como um direito intrínseco da própria criança. É importante que a Comissão Europeia aja de forma coerente com as recomendações que a própria adotou a 20 de fevereiro

¹⁵ Save the Children, 'Pobreza Infantil y Exclusión Social en Europa', Brussels, 2014, p.5

¹⁶ Save the Children, 'Pobreza Infantil y Exclusión Social en Europa', Brussels, 2014, p.12 (com base no estudo da Comissão Europeia "Thematic study on policy measures concerning child poverty", 2008 e Comité de Proteção Social, Tackling and Preventing Child Poverty, 2012

de 2013¹⁷, abstendo-se de recomendar reformulações e cortes na Administração Pública dos Estados-Membros e propondo, antes, uma política mais solidária de aumento e redistribuição dos fundos da UE. Nesse sentido, é imperativo também a revogação da Governação Económica e do Tratado Orçamental. É também importante que os Estados-Membros e a Comissão Europeia considerem as crianças como uma prioridade na programação e na execução das políticas regionais e de coesão, utilizando o Fundo Social Europeu em medidas que diminuam a pobreza infantil, estabelecendo metas de execução e objetivos concretos que deverão ter monitorização regular. Recomendamos também aos Estados-Membros que os orçamentos nacionais contenham provisões visíveis e transparentes para despesas destinadas a combater a pobreza infantil e a cumprir o dever de proteção das crianças, implementando e monitorizando planos de diminuição da pobreza infantil, colocando o enfoque nos direitos intrínsecos das crianças, estabelecendo metas de redução da pobreza e exclusão social infantil.

A oportunidade proporcionada pela revisão intercalar do quadro financeiro plurianual deve ser utilizada pela Comissão Europeia e pelo Parlamento Europeu para aumentar as dotações do Fundo Social Europeu e do Programa de Ajuda Alimentar aos mais Carenciados, transferindo para as áreas de combate à pobreza e exclusão social os montantes alocados, por exemplo, à política externa securitária. É ainda importante que a Comissão Europeia coloque em prática o Rendimento Mínimo Europeu, tal como preconizado pelo PE na Resolução de 2010 sobre o papel do rendimento mínimo no combate à pobreza e na promoção de uma sociedade inclusiva na Europa (2010/2039(INI)).

Os primeiros anos, ainda antes da educação obrigatória, são cruciais para o desenvolvimento das crianças, uma vez que é nesses anos que se desenvolvem capacidades fundamentais; o acesso a uma educação de qualidade tem importantes impactos na autoestima, na capacidade de participação na vida social, numa saúde de qualidade. No entanto, a média da UE de provisão de serviços entre os 0 e os 3 anos está nos 30%¹⁸ e em 11 países (Roménia, Polónia, Eslováquia, República Checa, Bulgária, Lituânia, Hungria, Malta, Áustria, Croácia e Letónia) não atingem os 15% de cobertura, sendo as crianças das famílias mais pobres as que têm menores possibilidades de acederem aos cuidados infantis.¹⁹ Por outro lado, a taxa de abandono escolar precoce em 2012 tem na UE uma média de 13%, existindo países em que esta taxa vai para além dos 20% (Portugal, Espanha e Malta)²⁰. Assim, recomendamos aos Estados-Membros que garantam a todas as crianças o acesso à educação pública, gratuita e de qualidade em todas as idades, incluindo na primeira infância, nomeadamente através da criação de redes públicas de creches e infantários, estabelecendo rácios adequados entre educadores e crianças; recomendamos também a gratuidade dos materiais escolares e dos transportes escolares no período escolar obrigatório.

As crianças nascidas numa situação de pobreza têm um risco maior de sofrer doenças crónicas e de terem mais problemas de saúde. Mesmo nos países em que o direito à saúde está consagrado na lei, são muitas as crianças que não têm acesso a consulta do médico de

17 «Investir nas crianças para quebrar o ciclo vicioso da desigualdade» http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P8-TA-2014-0070-def_1_3 (C(2013)778), 2013

¹⁸ EU-SILC (2013) Estatísticas Europeias sobre Rendimentos e Condições de Vida

¹⁹ Comité de Proteção Social (2012), Tackling and Preventing Child Poverty

²⁰ EU-SILC (2013) Estatísticas Europeias sobre Rendimentos e Condições de Vida

família e de dentistas, nomeadamente por falta de serviços públicos disponíveis, ou a medicamentos, pelo elevado preço; os níveis de mortalidade infantil são também muito mais altos nas famílias provenientes de estratos socioeconómicos baixos.

Por outro lado, os problemas económicos das famílias têm tido um efeito no crescimento dos problemas de saúde mental dos pais e no surgimento de ruturas familiares, o que tem inegáveis repercussões no bem-estar psicossocial das crianças;

É vergonhoso que em países como Portugal se despendam mais recursos para o pagamento de juros da dívida pública do que para o serviço público de saúde. Recomendamos aos Estados-Membros que garantam cuidados de saúde universais, públicos, gratuitos e de qualidade no que diz respeito à prevenção e aos cuidados primários, ao acesso ao diagnóstico, tratamento e reabilitação, garantindo às mulheres o direito à saúde sexual e reprodutiva, garantindo cuidados de saúde para bebés, a assistência materna no período pré e pós-natal, em particular em caso de nascimento prematuro, o acesso a médico de família, dentista e especialistas de saúde mental a todas as crianças, integrando estes aspetos nas estratégias nacionais e da UE de saúde pública.

Refira-se que 11% das crianças vivem em famílias que gastam mais de 40% dos rendimentos disponíveis nos custos com a casa (percentagem que chega a 38% na Grécia) e os últimos relatórios da European Federation of National Organisations working with the Homeless referem que os alojamentos para sem-abrigo têm acolhido, de forma crescente, mulheres, jovens e famílias com crianças, estando sobrerrepresentadas as crianças migrantes. Apelamos aos Estados-Membros para que eliminem a possibilidade de penhora e execução de hipotecas sobre a habitação quando as famílias não têm rendimentos suficientes para garantir a sua subsistência ou em processos de execuções fiscais.

Apelamos também aos Estados-Membros para que providenciem os apoios necessários para garantir o direito à cultura, ao desporto e ao lazer a todas as crianças, tendo em especial atenção as crianças em situação de pobreza, às crianças de áreas remotas, com deficiência e migrantes; no sentido de melhor proteger as crianças das situações de abuso, negligência e maus-tratos, é importante reforçar os direitos sociais que o Estado deve garantir, aumentando o número de funcionários e técnicos dos serviços de segurança social, aumentando a proteção médica, psicológica e social dos jovens.